

Směrnice rektorky č. 2/2024

Pokyny pro zpracování závěrečných kvalifikačních prací

Článek I. Úvodní ustanovení

1. Tato směrnice je interní normou Vysoké školy NEWTON, a.s. (dále též jen „Vysoká škola NEWTON“), která specifikuje požadavky a postupy při zpracování, odevzdávání a hodnocení závěrečných kvalifikačních prací studentů a studentek Vysoké školy NEWTON.
2. Tato směrnice užívá v souladu s platnými pravidly pro užívání českého jazyka generického maskulina pro obecné označení osob vedoucích závěrečné kvalifikační práce (dále též jen “vedoucí”), dále pak pro obecné označení osob oponujících závěrečné kvalifikační práce (dále též jen “oponentí”, v jednotném čísle “oponent”), osob závěrečné kvalifikační práce vytvářejících (dále též jen “autoři” / “autor”) a osob studujících na Vysoké škole NEWTON (dále též jen “studenti” / “student”).
3. Zpracované a odevzdané závěrečné kvalifikační práce studentů Vysoké školy NEWTON musí odpovídat požadavkům uvedeným v této směrnici.
4. Při zpracování závěrečných kvalifikačních prací jsou studenti Vysoké školy NEWTON povinni vyvarovat se jakéhokoli podvodného jednání, zejména pak porušování cizích autorských práv a plagiátorství.
5. Tato směrnice může být uplatněna obdobně i pro zpracování dalších typů závěrečných kvalifikačních prací zejména v rámci kurzů celoživotního vzdělávání, celoživotního postgraduálního vzdělávání a dalších vzdělávacích programů, kurzů a aktivit, které Vysoká škola NEWTON realizuje nebo se na jejich realizaci podílí.

Článek II. Závěrečné kvalifikační práce

1. Zpracování a následné úspěšné obhájení závěrečné kvalifikační práce je jednou ze základních podmínek úspěšného ukončení vysokoškolského studia na Vysoké škole NEWTON.
2. Závěrečnými kvalifikačními pracemi se rozumí jednak bakalářské práce studentů akreditovaného vysokoškolského bakalářského studia a jednak diplomové práce studentů akreditovaného vysokoškolského navazujícího magisterského (inženýrského) studia.

3. Bakalářská práce je samostatné tvůrčí dílo studentů závěrečného ročníku bakalářského studijního programu, které prokazuje schopnost zpracovatele řešit komplexní (obvykle) praktický problém, jakož i k jeho řešení přispět vlastním autorským vkladem. Bakalářská práce ověřuje znalosti a dovednosti získané v průběhu studia včetně schopnosti aplikovat nabyté poznatky při řešení konkrétního odborného zadání.
4. Diplomová práce je samostatné tvůrčí dílo studentů závěrečného ročníku navazujícího magisterského studijního programu, které prokazuje schopnost zpracovatele řešit komplexní teoretický, teoreticko-praktický nebo praktický problém, jakož i k jeho řešení přispět vlastním autorským vkladem. Diplomová práce ověřuje znalosti a dovednosti získané v průběhu studia včetně schopnosti aplikovat nabyté poznatky při řešení odborného zadání.
5. Závěrečná kvalifikační práce má podobu souvislého odborného textu členěného v souladu s níže uvedenými pokyny a doporučeními do vzájemně logicky i obsahově provázaných částí a kapitol.
6. Závěrečná kvalifikační práce je psána v jazyce, v němž probíhá v souladu s platnou akreditací výuka většiny studijních předmětů příslušného studijního programu. Případné výjimky může povolit rektorka Vysoké školy NEWTON (dále též jen “rektorka”).
7. Je-li jazykem studia jazyk český, může být závěrečná kvalifikační práce v souladu s platnou legislativou studentem bez nutnosti jakéhokoliv dalšího oznamování a schvalování vypracována ve slovenském jazyce.
8. Závěrečná kvalifikační práce musí naplňovat stanovené zadání. Požadovaným způsobem strukturované zadání závěrečné kvalifikační vytváří vedoucí práce, obvykle pak ve spolupráci se studentem – budoucím zpracovatelem práce, a to minimálně 5 měsíců před určeným termínem odevzdání práce. Zadání práce je vytvářeno a následně uloženo v informačním systému Vysoké školy NEWTON.
9. Student je povinen absolvovat průběžně konzultace nad rozpracovanou závěrečnou kvalifikační prací s vedoucím práce. Počet, četnost i formu konzultací stanoví vedoucí práce, přičemž dle možností přihlédne k potřebám a preferencím konkrétního studenta.
10. V případě, kdy se student nezúčastnil s vedoucím práce dohodnutého počtu průběžných konzultací, má vedoucí možnost studenta v jím aktuálně zapsaném studijním předmětu Bakalářská práce či Diplomová práce hodnotit klasifikačním stupněm „nezapočteno“, byť by student třeba i svoji závěrečnou kvalifikační práci včas odevzdal.
11. Student je povinen závěrečnou kvalifikační práci odevzdat nejpozději do rektorkou stanoveného termínu, a to jednak v elektronické verzi ve formátu *.pdf do informačního systému Vysoké školy NEWTON a jednak ve dvou originálních výtiscích na studijní oddělení Vysoké školy NEWTON. Povinnost odevzdat tištěné verze práce se přitom netýká studentů, kteří si výtisk práce objednali přímo

prostřednictvím Vysoké školy NEWTON. Elektronická verze závěrečné kvalifikační práce musí být shodná s verzí tištěnou, v případě dílčích rozporů je rozhodující podoba elektronické verze závěrečné kvalifikační práce.

12. Pověřená osoba Vysoké školy NEWTON provede neprodleně po odevzdání závěrečné kvalifikační práce kontrolu formální správnosti práce, přičemž je oprávněna závěrečnou kvalifikační práci, pakliže ji shledá z hlediska formálních požadavků uvedených v této směrnici jako nevyhovující, vrátit studentovi k dopracování. V takovém případě je student povinen závěrečnou kvalifikační práci potřebným způsobem upravit a znovu v elektronické verzi v dodatečně stanoveném termínu odevzdat do informačního systému Vysoké školy NEWTON. V případě nedodržení tohoto dodatečně stanoveného termínu se závěrečná kvalifikační práce považuje za neodevzdanou se všemi důsledky z toho plynoucími.
13. Kontrolu závěrečné kvalifikační práce po stránce její formální i odborné správnosti provádí po jejím odevzdání rovněž vedoucí práce, který má rovněž právo vrátit z jeho pohledu nevyhovující závěrečnou kvalifikační práci studentovi k dopracování. V takovém případě se na závěrečnou kvalifikační práci pohlíží jako na dosud neodevzdanou.
14. Okamžikem odevzdání, pakliže nebyla závěrečná kvalifikační práce pověřenou osobou Vysoké školy NEWTON či vedoucím práce studentovi vrácena k dopracování, se závěrečná kvalifikační práce považuje za zveřejněnou, a to bez ohledu na výsledek její obhajoby, přičemž platí, že odevzdáním práce autor s jejím zveřejněním souhlasí.
15. Po obhajobě závěrečné kvalifikační práce se jeden její výtisk vrací studentovi, druhý je pak předán do knihovny Vysoké školy NEWTON. Elektronická verze práce se archivuje softwarovými prostředky prostřednictvím databáze závěrečných kvalifikačních prací, která je součástí informačního systému Vysoké školy NEWTON.

Článek III. **Rozsah, struktura a formální úprava závěrečných kvalifikačních prací**

1. Minimální rozsah bakalářské práce je 40 normostran (tj. 72.000 znaků včetně mezer) ve formátu A4. Přílohy a titulní strany se do požadovaného rozsahu bakalářské práce nezapočítávají.
2. Minimální rozsah diplomové práce je 60 normostran (tj. 108.000 znaků včetně mezer) ve formátu A4. Přílohy a titulní strany se do požadovaného rozsahu diplomové práce nezapočítávají.
3. Konkrétní požadavky týkající se struktury závěrečných kvalifikačních prací studentů Vysoké školy NEWTON jsou uvedeny v příloze A této směrnice.
4. Požadavky a pravidla týkající se formální úpravy závěrečných kvalifikačních prací studentů Vysoké školy NEWTON jsou detailněji popsány v příloze B této směrnice.

5. Pro účely správné formální úpravy závěrečných kvalifikačních prací mohou studenti využít předloh a vzorů zpracovaných ve formátu Microsoft Word, které jsou zveřejňovány vždy pro každý aktuální akademický rok prostřednictvím informačního systému Vysoké školy NEWTON. Informace o dostupnosti aktuálních vzorů je každoročně distribuována studijním oddělením Vysoké školy NEWTON.

Článek IV. **Bibliografické citace**

1. Bibliografické citace slouží k jasnému oddělení vlastních myšlenek autora závěrečné kvalifikační práce od poznatků převzatých od jiných autorů. Užívání bibliografických citací naplňuje platná legislativní ustanovení o dodržování autorských práv, prokazuje etičnost práce, jakož i odbornou úroveň autora.
2. Zpracovatel závěrečné kvalifikační práce je povinen uvést a adekvátně identifikovat všechny informační zdroje, ze kterých při zpracování své závěrečné kvalifikační práce čerpal. Tyto zdroje mohou být jak tištěné (knihy, články v časopise, legislativní normy aj.), tak elektronické (webová stránka, blog, e-kniha, e-časopis aj.). Informační zdroj může mít i další specifické podoby, např. rozhlasové vysílání, film, příspěvek v TV pořadu, výroční zpráva, leták, hudebnina, mapa, aj. Za informační zdroj považujeme i ústní sdělení či komunikaci prostřednictvím elektronické pošty (e-mail). Uvádí se přitom ale pouze ty informační zdroje, které autor při zpracování své závěrečné kvalifikační práce skutečně využil.
3. Při zpracování bakalářské práce je povinností využít minimálně 15 relevantních informačních zdrojů, z nichž minimálně 5 tvoří zahraniční cizojazyčné zdroje. Při zpracování diplomové práce je povinností využít minimálně 20 relevantních informačních zdrojů, z nichž minimálně 8 tvoří zahraniční cizojazyčné zdroje. Za relevantní informační zdroje nejsou považovány populární publikace ani otevřené encyklopedie (např. Wikipedie).
4. Informační zdroje, ze kterých autor čerpá, lze v závěrečné kvalifikační práci přímo citovat či parafrázovat. Bezprostředně za citaci či parafrázi uvede autor adekvátní odkaz na bibliografickou citaci.
5. Citace (přímá citace) je doslovný opis textu části zdrojového dokumentu. Uvádí se v uvozovkách, píše se kurzívou. Podíl přímých citací by neměl přesáhnout 10 % celkového rozsahu závěrečné kvalifikační práce. Přímé citace z cizojazyčných zdrojů se uvádí v původním jazyce s přiloženým překladem.
6. Parafráze představuje nepřímý způsob citování. Autor práce vlastními slovy vyjadřuje obsah konkrétní části užitého textu, přičemž nemění jeho význam. Parafráze bývá kratší, nepíše se kurzívou, ani se neuvádí do uvozovek. Na rozdíl od přímé citace nehraje u parafráze jazyk zdrojového dokumentu žádnou roli, autor vyjádří parafrázovanou myšlenku vždy rovnou v jazyce, v němž svoji práci píše.
7. Bibliografická citace představuje souhrnné informace o citovaném dokumentu (informačním zdroji), např. příjmení a jméno autora, název díla, vydání, ISBN.

8. Tvorba a strukturování bibliografických citací se pro účely zpracování závěrečných kvalifikačních prací na Vysoké škole NEWTON řídí normou ČSN ISO 690 (010197) Informace a dokumentace – Pravidla pro bibliografické odkazy a citace informačních zdrojů vydané Úřadem pro technickou normalizaci, meteorologii a státní zkušebnictví účinnou od 1. prosince 2022.
9. Odkaz představuje krátkou formu bibliografické citace, která slouží k rychlé identifikaci dokumentu, ze kterého zpracovatel závěrečné kvalifikační práce použil citaci (doslovně převzatou část textu) či čerpal poznatky (formou parafráze). Jedná se o vazbu mezi místem v textu, ve kterém se cituje konkrétní dokument a seznamem použité literatury (seznam bibliografických citací) umístěným na konci práce.
10. V závěrečné kvalifikační práci se používá jednotný citační styl, a to tzv. „harvardský systém / styl“ (též označováno jako Author-Date System). Odkaz na bibliografickou citaci je zapisován ve formátu (příjmení autora, rok vydání). Pokud je příjmení autora užito jako součást textu, následuje pouze rok vydání v kulatých závorkách. Pokud jsou ve zdrojovém dokumentu užívána čísla jeho stran, měl by odkaz na přímou citaci obsahovat i číslo příslušné strany, kde se tato citace ve zdrojovém dokumentu nachází. To se pak uvádí jako součást odkazu v kulatých závorkách za rokem vydání, od něhož je odděleno čárkou.
11. Seznam použité literatury (seznam bibliografických citací) se uvádí na konci textu v abecedním pořadí podle příjmení autora, jednotlivé položky se nečíslují. Rok vydání se uvádí bezprostředně po údajích o autorech či jiném prvním údaji identifikujícím příslušný bibliografický zdroj. Pokud mají dva a více dokumentů stejného autora či jiný první údaj i rok vydání, lze je od sebe rozlišit malými písmeny (a, b, c, d...), která těsně (bez mezery) následují za rokem vydání. Údaj se v této podobě uvádí jak v textu, tak v seznamu použité literatury.
12. Autoři jsou identifikováni v invertovaném tvaru, tzn. příjmení, jméno. V bibliografické citaci zapisujeme příjmení autorů vždy velkými písmeny, v průběžném odkazu na bibliografickou citaci je příjmení psáno běžně, tj. pouze s prvním písmenem velkým). Má-li dokument 3 a méně autorů, uvádíme v bibliografické citaci příjmení a jména všech. Pokud má dokument ještě více autorů, můžeme za třetího autora dále uvést již jen „a další“, popř. zkratku „et al.“.
13. Pokud dokument nemá konkrétně příjmením a jménem identifikovaného autora, je bibliografická citace uvozena jiným prvním údajem, typicky pak názvem instituce nebo názvem webového portálu. V takovém případě se tento první údaj užívá místo příjmení autora i v odkazu na bibliografickou citaci umístěném v textu práce.
14. Konkrétní příklady zápisu bibliografických citací a odkazů jsou součástí přílohy C této směrnice – tvorba bibliografických citací.
15. V případě nutnosti nebo možnosti volby určitého přístupu, metody či formy citování je následně nutné zvolený přístup, metodu či formu užívat v celé závěrečné kvalifikační práci shodně.

16. V případě složitějších problémů a nejasností či pochybností o správném zápisu bibliografické citace je nutné nahlédnout do výše uvedené normy ČSN ISO 690, konzultovat řešení s vedoucím práce, popř. s vyučujícími studijních předmětů Bakalářský seminář a Diplomový seminář.

Článek V. **Využití nástrojů generativní umělé inteligence**

1. Nástroje generativní umělé inteligence (dále též jen AI) nabízí řadu nových možností mj. i právě při zpracování závěrečných kvalifikačních prací. K jejich užívání je však vždy nutné přistupovat zodpovědně, zejména pak nad touto cestou získanými výstupy kriticky přemýšlet a dle dostupných možností nezávisle ověřovat jejich validitu.
2. Využití nástrojů AI se nabízí nejen v přímé souvislosti s vlastním obsahem závěrečné kvalifikační práce, ale rovněž při formálních (stylistických, gramatických či grafických) úpravách práce, při tvorbě bibliografických citací aj.
3. V případě, kdy budou výstupy činnosti konkrétního nástroje AI v závěrečné kvalifikační práci využity v původní podobě, musí být řádně citovány a odkazovány (viz též čl. IV a příloha C této směrnice). Odkaz na využití daného nástroje AI by měl být uveden zejména v případech, kdy je AI využívána pro návrhy obrázků, log, kompletních grafických řešení, případových zadání aj.
4. Důraz musí být kladen i na etickou stránku využití AI, přičemž není vhodné s nástroji AI sdílet citlivé a důvěrné informace, osobní údaje apod. (viz též postupně koncipovaná legislativní úprava užití AI, např. tzv. AI Act Evropského parlamentu).
5. Detailnější informace o principech a zásadách využívání nástrojů AI na Vysoké škole NEWTON jsou součástí zvláštního dokumentu "Politika a zásady využívání AI na Vysoké škole NEWTON / AI Policy and Guidelines for NEWTON University".

Článek VI. **Hodnocení závěrečné kvalifikační práce**

1. Písemné hodnocení závěrečné kvalifikační práce (tzv. posudek) předkládají jednak vedoucí a jednak oponent závěrečné kvalifikační práce.
2. Vedoucími prací jsou zpravidla akademičtí pracovníci a další interní vyučující Vysoké školy NEWTON, v jednotlivých případech je pak se souhlasem rektorky možné, aby závěrečné kvalifikační práce vedly i osoby bez pracovněprávního vztahu s Vysokou školou NEWTON.
3. Oponenty jsou osoby uvedené v seznamu oponentů schváleném rektorkou. Vedoucí i oponenti závěrečných kvalifikačních prací musí mít ukončené minimálně vysokoškolské magisterské vzdělání, a to obvykle v oboru příslušném nebo příbuzném k tématu hodnocené práce.

4. V případě diplomové práce je obvykle jedním z jejích hodnotitelů (tj. vedoucím či oponentem práce) osoba disponující alespoň vědeckou hodností (CSc., DrSc.) či akademickým titulem Ph.D., popř. obdobným akademickým titulem získaným studiem v zahraničí.
5. S ohledem na potřebu kvalitního vedení všech prací a výkon dalších činností vzdělávací a tvůrčí povahy ze strany vedoucího závěrečné kvalifikační práce platí, že vedoucí může současně vést nejvýše 30 závěrečných kvalifikačních prací. Do uvedeného počtu se nezapočítávají práce, u nichž došlo k odkladu jejich odevzdání či obhajoby.
6. Výjimku ve vztahu k nejvyššímu možnému počtu vedených prací může udělit rektorka vedoucímu, který v daném akademickém roce či semestru akademického roku vykonává nižší objem činností vzdělávací a tvůrčí povahy a má tudíž dostatečnou kapacitu na vedení i většího počtu závěrečných kvalifikačních prací, aniž by byla dotčena kvalita jejich vedení.
7. Vedoucí závěrečné kvalifikační práce je povinen se s touto směrnicí seznámit a aktivně přispívat k tomu, aby byly pokyny v ní uvedené studentem při zpracování jeho závěrečné kvalifikační práce dodržovány.
8. Vedoucí a oponenti závěrečných kvalifikačních prací zpracují své posudky v platné šabloně a odevzdají je v rektorkou stanoveném termínu. Zpracování a odevzdání posudků závěrečných kvalifikačních prací probíhá obvykle v prostředí informačního systému Vysoké školy NEWTON.
9. Vedoucí i oponent závěrečné kvalifikační práci tuto hodnotí v kategoriích a způsobem určeným v šabloně posudku práce, v rámci slovního hodnocení pak své hodnocení práce adekvátně argumentují, vyjadřují se ke schopnosti zpracovatele aplikovat poznatky získané studiem, vedoucí práce hodnotí i aktivitu autora při zpracování závěrečné kvalifikační práce.
10. Vedoucí i oponent závěrečné kvalifikační práce mají možnost položit ve svých posudcích otázku, na které má student následně možnost odpovědět během obhajoby své závěrečné kvalifikační práce.
11. Každý z posudků musí obsahovat jednoznačný závěr, zda je závěrečná kvalifikační práce posudkem doporučena či nedoporučena k obhajobě, jakož i návrh její klasifikace dle platného studijního a zkušebního řádu Vysoké školy NEWTON a směrnice o státních závěrečných zkouškách na Vysoké škole NEWTON.
12. V případě, kdy jak vedoucí, tak i oponent závěrečné kvalifikační práce tuto k obhajobě nedoporučí, závěrečná kvalifikační práce není k obhajobě coby součástí státní závěrečné zkoušky připuštěna. Vedoucí práce v takovém případě závěrečnou kvalifikační práci bez zbytečného odkladu vrátí studentovi k dopracování. Na danou závěrečnou kvalifikační práci se následně pohlíží jako na dosud neodevzdanou.
13. Zpracovatel závěrečné kvalifikační práce má možnost se seznámit s posudky vedoucího i oponenta nejméně 7 dní před konáním obhajoby tak, aby se mohl řádně

připravit na obhajobu práce a v rámci ní adekvátně reagovat rovněž na případné otázky v posudcích uvedené.

14. Pokud rektorka Vysoké školy NEWTON povolila studentovi zpracovávat závěrečnou kvalifikační práci v jiném jazyce, než je jazyk studia, jsou posudky vedoucího i oponenta k této práci vypracovány v jazyce studia a obhajoba je rovněž vedena v jazyce studia.
15. Je-li jazykem studia jazyk český, mohou být posudky závěrečných kvalifikačních prací v souladu s platnou legislativou vypracovány i v jazyce slovenském, i obhajoba práce pak může probíhat v jazyce slovenském.

Článek VII. **Závěrečná ustanovení**

1. Tato směrnice nabývá platnosti i účinnosti dne 1. září 2024.
2. Dnem nabytí účinnosti této směrnice pozbývá platnosti i účinnosti směrnice rektora Vysoké školy NEWTON, a.s., č. 1/2021: Pokyny pro zpracování závěrečných vysokoškolských kvalifikačních prací.

.....
Anna Plechatá Krausová, DPhil.
rektorka
Vysoká škola NEWTON, a.s.

Přílohy:

Příloha A: Struktura závěrečných kvalifikačních prací

Příloha B: Formální úprava závěrečných kvalifikačních prací

Příloha C: Tvorba bibliografických citací

Příloha A: Struktura závěrečných kvalifikačních prací

1. Příloha A směrnice detailněji specifikuje požadavky na strukturu závěrečných kvalifikačních prací studentů Vysoké školy NEWTON.
2. Povinnými součástmi prací jsou: titulní strany, obsah, úvod, věcně orientované části práce věnované teoretickým východiskům, analýze řešeného problému a vlastním návrhům řešení, závěr a seznam použité literatury. Součástí prací mohou být i přílohy.
3. **Mezi titulní strany patří:**
 - a) překryvná strana (desky práce);
 - b) titulní list práce;
 - c) bibliografická identifikace včetně anotace a klíčových slov v českém a anglickém jazyce;
 - d) prohlášení autora práce;
 - e) poděkování autora (je nepovinnou součástí práce).
4. Jméno a příjmení autora, vedoucího a případných konzultantů práce se na titulních stranách uvádí vždy včetně všech jim náležících akademických titulů.
5. **Obsah** je zařazen bezprostředně za titulní stranou s poděkováním autora (popř. rovnou za prohlášením autora). V obsahu jsou uvedeny jednotlivé hlavní součásti práce, a to úvod (není číslován), názvy jednotlivých částí, kapitol a podkapitol práce (číslovaných stylem desetinného členění 1, 1.1, 1.1.1), závěr, seznam použité literatury a popř. též seznam tabulek a grafů a seznam příloh (nejsou číslovány). Ke každé položce obsahu je přiřazeno číslo strany odpovídající jejímu začátku.
6. V rámci bakalářské práce je obvyklé její členění do 3-5 hlavních věcných částí (tj. nadpisů první úrovně), zpravidla se přitom neužívá více nežli tří úrovní členění nadpisů (tj. do úrovně 1.1.1), aby nedošlo ke zbytečnému „tříštění“ obsahu práce. Obsah bakalářské práce má obvykle rozsah jedné, max. dvou stran.
7. U diplomových prací je obvyklé členění do 4-7 hlavních věcných částí (tj. nadpisů první úrovně), zpravidla se přitom opět neužívá více nežli tří úrovní členění nadpisů (tj. do úrovně 1.1.1), aby nedošlo ke zbytečnému „tříštění“ obsahu práce. Obsah diplomové má obvykle rozsah max. dvou stran.
8. Rozsah jednotlivých kapitol (1.1, 1.2 apod.) a obdobně i podkapitol práce by měl být takový, aby zřetelně objasnil podstatu řešeného problému, aniž by přitom docházelo k tomu, že kapitol bude velké množství a jejich obsah bude tvořen vždy pouze jedním nebo dvěma krátkými odstavci. Věcně související poznatky je vhodné syntetizovat do jedné, byť souborněji pojaté kapitoly a v jejím rámci poté řešit všechny relevantní problémy, které se k ní váží.

9. **Úvod** se zabývá řešenou problematikou v obecné rovině s přihlédnutím k podmínkám a okolnostem, které podmiňují volbu tématu a potřebu jeho zkoumání. V úvodu je představeno téma, cíle a očekávané výstupy a výsledky závěrečné kvalifikační práce, je naznačena struktura a metodologie práce, jsou deklarovány pracovní hypotézy a/nebo hlavní výzkumné otázky apod. Alternativně pak mohou cíl a metodologie práce tvořit samostatnou či samostatné úvodní části práce zařazené bezprostředně za úvodem.
10. Vlastní stať práce tvoří věcně orientované odborné části práce tvořené částí či částmi věnovanými teoretickým východiskům (označovanými též jako teoretická část práce), částí analytickou a částí věnovanou vlastním návrhům řešení. Analytická a návrhová část se též souhrnně označují jako část praktická. Všechny výše uvedené části musí vzájemně adekvátně korespondovat, a to jak svým obsahem, tak i rozsahem zpracování.
11. **Část či části věnované teoretickým východiskům** obsahují rámcové poznatky vyplývající zejména z aktuálního stavu vědění v oblasti zvoleného tématu. Představují uspořádaný přehled poznatků získaných z odborné literatury a jiných relevantních zdrojů, popř. předchozím studiem či odbornou praxí.
12. **Analytická část** přibližuje a detailně rozebírá aktuální konkrétní stav řešeného problému. Její nedílnou úvodní součástí (není-li toto detailně popsáno již ve zvláštní metodologické části zařazené bezprostředně za úvodem práce) je popis metodologie i jednotlivých v analytické části užitých metod. Podoba analytické části odpovídá zvolené metodologii, je dostatečně specifická, reflektuje jednotlivá potřebná hlediska a pohledy, ve výsledku pak umožňuje detailně pochopit celkovou podstatu diskutovaného problému a díky tomu následně přejít k návrhové části práce.
13. **Část či části věnované vlastnímu návrhu řešení** představují hlavní autorský vklad zpracovatele závěrečné kvalifikační práce a patří k jejím nejdůležitějším pasážím. Návrhová část musí adekvátně navazovat na část analytickou, součástí návrhové části by pak měla být i argumentace formulovaných návrhů a doporučení, jejich přínosy, ale i případná negativa a rizika, podmínky aplikace řešení včetně jeho ekonomické náročnosti (náklady potřebné na realizaci, ekonomické přínosy), popř. i doporučený postup řešení (plán implementace návrhů), způsob distribuce pravomocí a odpovědností za realizaci návrhů aj. V případě diplomové práce by měly být deklarované návrhy a doporučení zpětně propojovány i s teoretickými východisky práce, zobecňovány do podoby univerzálněji platných závěrů apod.
14. Doporučenou součástí závěrečné kvalifikační práce je vlastní **výzkum** (empirický, experimentální, kvantitativní, kvalitativní nebo jiný), v takovém případě je pak ale současně nezbytné, aby byly v práci adekvátně vymezeny dané výzkumné cíle, hypotézy či výzkumné otázky, popis souboru, na němž se výzkum prováděl, použité metody, způsoby zpracování dat, jakož i výsledky, které z výzkumu vyplynuly.

15. **Závěr** obsahuje stručné shrnutí výsledků práce jako celku. Autor v této části porovnává cíle definované v úvodu závěrečné kvalifikační práce s dosaženými výsledky řešení. V závěru mohou být připomenuty možnosti a způsoby praktické realizace v práci formulovaných návrhů či doporučení. Součástí závěru je i rekapitulace jak celkového praktického, tak popř. i teoretického přínosu práce, tak i vlastního přínosu autora k řešené problematice.
16. **Seznam použité literatury** (soupis bibliografických citací) obsahuje všechny použité informační zdroje. Zdroje je nutné abecedně seřadit. Pro sestavení seznamu použité literatury jsou závazná jednotlivá touto směrnicí deklarovaná pravidla (viz přílohy B a C této směrnice).
17. **Seznam tabulek a grafů** obsahuje ucelený soupis tabulek a grafů užitých v práci. U tabulek a grafů je v seznamu vždy uveden jejich název a strana, kde se daná tabulka či graf v práci nachází. Seznam tabulek a grafů nemusí být vytvářen v případě, kdy je počet tabulek a grafů v práci uvedených nižší nežli 5, popř. může být vytvořen pouze seznam tabulek či pouze seznam grafů.
18. Pokud je to vzhledem k počtu zkratk a symbolů nezbytné, může být uveden i **seznam zkratk a symbolů** s vysvětlením jejich významu, součástí práce může být dle potřeby i **seznam schémat a obrázků** apod.
19. **Přílohy** obsahují především konkrétní dokumenty, souhrnné přehledy dat, obrazové a další materiály, které doplňují a rozšiřují vlastní text závěrečné kvalifikační práce. Přílohy je nutné vhodným způsobem číslovat (arabskými číslicemi, velkými písmeny apod., např. příloha 1 ad., příloha A ad.), a to vždy jednotně. Je-li příloh více, pak se před první z nich umísťuje **seznam příloh**.

Příloha B: Formální úprava závěrečných kvalifikačních prací

1. Příloha B směrnice specifikuje požadavky na formální úpravu závěrečných kvalifikačních (tj. bakalářských i diplomových) prací studentů Vysoké školy NEWTON.
2. Závěrečná kvalifikační práce je psána odborným stylem, užíván je spisovný, slohově a citově neutrální odborný jazyk. Obvyklé je neosobní vyjadřování, užívání trpného rodu v opisné i zvrtné formě, alternativně pak i tzv. autorského plurálu, minimalizováno je naopak používání tzv. autorského singuláru.
3. Závěrečná kvalifikační práce je psána a tištěna na normalizovaný formát papíru standardní kvality o velikosti A4, a to zpravidla pouze po jedné straně listu. Váže se do pevné vazby standardní pro tento typ prací obvykle s deskami modré barvy a stříbrnými nápisy, které deklarují druh závěrečné kvalifikační práce (bakalářská či diplomová práce), jméno a příjmení autora (zpracovatele), oficiální název vysoké školy a rok zpracování práce. Na hřbetu svázaného výtisku práce je uveden (ve směru zdola nahoru) u spodního okraje hřbetu rok zpracování závěrečné kvalifikační práce, u horního okraje hřbetu pak jméno a příjmení autora práce.
4. Závěrečná kvalifikační práce je psána typem písma Times New Roman o velikosti 12 bodů s řádkováním 1,5. V celém textu musí být dodržena jednotná grafická úprava.
5. Pro vytváření obsahu práce jako celku, jakož i případných dílčích obsahů (v podobě např. seznamu tabulek a grafů ad.) se doporučuje použít pole „Obsah“ (v textovém editoru Microsoft Word obvykle na kartě „Rejstříky a seznamy“), jednotlivé položky obsahu v podobě nadpisů/titulků pak musí být vzájemně rozlišeny za použití tzv. „stylů“.
6. Pro úpravu okraje listu platí tyto hodnoty: horní okraj 30 mm, dolní okraj 25 mm, levý okraj 30 mm, pravý okraj 20 mm, vzdálenost zápatí od spodní hrany 10 mm. Text je vždy zarovnán oboustranně (tj. do bloku). Výjimka platí jedině pro první z titulních stran (překryvná strana, tj. desky práce), jejíž všechny okraje (dolní, horní, levý, pravý) jsou stejné (25 mm).
7. Stránky se číslují arabskými číslicemi typem písma Times New Roman o velikosti 9 bodů umístěnými v zápatí stránky uprostřed. Titulní strany a obsah se nečíslují, ale započítávají se do celkového počtu a pořadí stránek.
8. Hlavní kapitoly (tj. části nejvyšší úrovně číslování) strukturující závěrečnou kvalifikační práci a dále též úvod, závěr, seznam použité literatury, seznam příloh apod. se začínají psát vždy na novém listu. Názvy částí, kapitol a podkapitol se uvádějí na samostatných řádcích stejným typem písma jako základní text (tj. Times New Roman) s velikostí písma 14 bodů u částí, 13 bodů u kapitol a 12 bodů u podkapitol, tučně, nepíše se za nimi tečka a v jejich názvu se nepoužívají zkratky.

9. Mezi názvem částí, kapitol a podkapitol a předcházejícím i následujícím textem je pro přehlednost textu vhodné umístit prostorové mezery (např. 12 bodů, 6 bodů apod.). Adekvátní prostorové mezery je pak vhodné užívat rovněž mezi odstavci textu.
10. Použije-li autor v textu zkratku, musí ji při jejím prvním výskytu adekvátně vysvětlit (v závorce, případně v poznámce pod čarou, jde-li o složitější vysvětlení pojmu či zkratky). Pokud je v závěrečné kvalifikační práci užito většího počtu zkratek, značek či symbolů, je vhodné připojit k práci rovněž Seznam užitých zkratek.
11. Nadpisy tabulek, grafů, obrázků a schémat včetně jejich číslování se uvádějí nad nimi typem písma Times New Roman o velikosti 12 bodů tučně. Pod grafickým znázorněním se uvádí kurzívou a velikostí písma 10 bodů jednoznačně identifikovaný zdroj/pramen, z něhož jsou data či grafické znázornění převzaty nebo použity.
12. Poznámky pod čarou jsou texty rozšiřující základní text a používají se jen v nezbytných případech, v nichž by rozšiřující text narušoval plynulost základního textu. K jejich pořízení je nutné použít specifickou funkci textového editoru a píše se typem písma Times New Roman o velikosti 10 bodů zarovnané oboustranně (do bloku).
13. Mezi základní zásady formální úpravy vlastního textu patří zejména:
 - Klávesa Enter se smí používat jen na konci odstavce, názvů kapitol a podkapitol, nikoliv však na koncích řádků;
 - Interpunkční znaménka (. , ; : ? !) se píše těsně za slovo, mezislovní mezera je až za nimi (v případě pokračování textu);
 - Závorky a uvozovky se rovněž píše těsně za slovo; např.: text (slovo) text, text „slovo“ text apod.;
 - Spojovník se píše bez mezer před i za; např.: Mahlerová-Werfelová, je-li to pravda apod.;
 - U číslovek řadových se za tečkou píše vždy mezera; např.: 1. ledna, 3. řada ad.;
 - Číslo čtyř- a vícemístná se píše s mezerou po trojčiferných skupinách; např.: 5 000, 50 000, 5 120 000 ad.;
 - Letopočty se píše vždy bez mezer; např.: 1994-1996 ad.;
 - Procenta se píše s mezerou, a to 10 % (ve smyslu 10 procent) nebo bez mezery 10% (ve smyslu desetiprocentní);
 - K úpravě tabulek se nepoužívá mezerník, ale tabulátor;
 - V názvech Vysoká škola NEWTON, a.s., Vysoká škola NEWTON či NEWTON University se vždy píše NEWTON velkými písmeny, u slova University je velké pouze počáteční písmeno.

Příloha C: Tvorba bibliografických citací

1. Příloha C směrnice představuje základní pravidla tvorby bibliografických citací a uvádí konkrétní příklady citování informačních zdrojů, zápisu bibliografických citací a odkazů na ně.
2. Základní pravidla tvorby bibliografických citací:
 - Bibliografická citace jednoznačně identifikuje citovaný dokument.
 - Údaje pro bibliografickou citaci přebíráme z citovaného zdroje (tedy z dokumentu, se kterým jsme pracovali).
 - Pořadí údajů v bibliografické citaci je přesně stanoveno normou.
 - Bibliografická citace by měla být co nejpřesnější. Nelze vynechávat povinné údaje, pokud jsou v dokumentu dostupné. Doporučuje se také uvádět nepovinné údaje, jsou-li pro identifikaci citovaného dokumentu důležité. Pokud některý údaj chybí, vynechává se a pokračuje se následujícím. V některých případech lze údaj dohledat v jiných zdrojích nebo nahradit zástupnou formulací.
 - Údaje se zapisují v jazyce, ve kterém jsou uvedeny v citovaném dokumentu (např. pořadí autorů, popř. označení vydání aj.). V jazyce tvorby bibliografické citace se uvádí pouze fyzický popis knihy (rozsah stran, např. 134 s.).
 - Jakýkoliv prvek, který není v latinském písmu, se transliteruje (např. cyrilika) nebo transkribuje (např. čínské znaky).
 - Podoba bibliografických citací musí být jednotná v celém dokumentu (jednotný styl, formát a interpunkce).
 - Pro elektronické dokumenty jsou dále povinnými údaji též:
 - údaj o dostupnosti uvedený formulací “Dostupné (též) z:” s uvedením adresy příslušné webové stránky, za kterou se nepíše tečka;
 - datum citování uvedené v hranaté závorce s formulací „cit.“ ve formátu [cit. RRRR-MM-DD] zcela na konci celé citace.
 - Zkratky a poznámky se v citacích uvádějí v jazyce, ve kterém je psána závěrečná práce (např. u práce psané v českém jazyce se pro zkratku slova “strana” v odkazu, byť by se tento vztahoval ke zdroji v angličtině, užije zkratka “s.”, nikoliv její anglická podoba “p.” či “pp.”).
 - Názvy se v citacích zvýrazňují kurzívou (viz typicky názvy at' již tištěných či elektronických knih). V případě odkazů na tištěné soubory jednotlivých příspěvků (sborníky) se kurzívou zvýrazní název sborníku. Jde-li o elektronické zdroje, pak se kurzívou označí název toho celku, na který odkazuje uvedená webová adresa (pakliže je webová adresa unikátní pro název konkrétního příspěvku, označí se kurzívou název příspěvku; pokud webová adresa odkáže na celý sborník či časopis, bude kurzívou psán název sborníku či časopisu).

3. Rozdíl mezi citací (přímou citací) a parafrází:

Přímá citace:

Jde o doslovný opis textu části dokumentu (díla, publikace apod.) autora.

Citovaný text se uvádí v uvozovkách, píše se kurzívou.

Cizojazyčné citace uvádíme v původním jazyce s připojeným překladem.

Pokud citace nepřesáhne tři řádky textu, je možné ji vložit přímo do textu, v opačném případě z ní vytvoříme samostatný oddělený odstavec.

Citujeme vždy v rozumné míře (přímé citace = max. 10 % textu práce).

Citovaný text musí být na základě odkazu na citaci snadno dohledatelný.

Odkaz na přímou citaci by měl obsahovat i číslo strany či jinou přesnější identifikaci umožňující její případné vyhledání přímo v příslušném bibliografickém zdroji.

Parafráze:

Podstatou parafráze je vlastními slovy shrnout a komentovat to, co je uvedeno v parafrázovaném zdrojovém díle. Nejde jen o pouhé vynechání slov nebo o změnu pořadí slov apod. Je nutné mít jistotu, že parafráze v textu jsou skutečně parafrázemi, a ne pouze částečně modifikovanými či nepřiznanými přímými citacemi (v takovém případě by se jednalo o plagiát).

Parafrázi bychom měli být schopni formulovat, aniž bychom měli přímo před očima původní text.

Parafráze se nepíše v uvozovkách, uvádějí se normálním písmem.

I v případě parafráze je nezbytné uvést odkaz na užitý bibliografický zdroj, a to v rozsahu údaje o autorovi/autorech a roku zveřejnění daného zdroje.

Příklady:

Odkaz na přímou citaci (základní možnosti provedení):

„Diplomová práce musí mít vědecký charakter, ať už se jedná o práci experimentální, nebo syntetizující“ (Bátora, 1990, s. 6).

Rovněž Bátora (1990, s. 6) potvrzuje, že *„diplomová práce musí mít vědecký charakter, ať už se jedná o práci experimentální, nebo syntetizující.“*

Kompletní bibliografická citace v Seznamu použité literatury:

BÁTORA, Radmil, 1990. *Zpracování závěrečných kvalifikačních prací*. Praha, Academia. ISBN 978-81-247-2735-0.

Odkaz na parafrázované myšlenky (základní možnosti provedení):

Popis pracovního místa je důležitý dokument, jak ve fázi získávání a výběru, tak i po přijetí uchazeče, jelikož slouží jako podklad pro zapracování a adaptaci, vzdělávání a rozvoj i pro pracovní hodnocení. Tento popis určuje činnosti, pracovní podmínky, případně požadované normy výkonu (Armstrong, 2015).

Dle Armstronga (2015) je cílem výběru zaměstnanců správný odhad vhodnosti uchazeče z hlediska specifických požadavků na pracovní místo, což je předpokladem toho, že bude svou práci vykonávat kvalitně.

Kompletní bibliografická citace v Seznamu použité literatury:

ARMSTRONG, Michael, 2015. *Řízení lidských zdrojů: moderní pojetí a postupy*. 13. vyd. Praha: Grada Publishing. ISBN 978-80-247-9883-7.

4. Vybrané příklady obecné a konkrétní struktury bibliografické citace:

A. Kniha - tištěná

Obecná struktura bibliografické citace:

Autor, rok. *Název dokumentu: případný podnázev*. Vydání. Místo vydání: Nakladatel. Edice, číslo edice. ISBN.¹

Konkrétní příklad bibliografické citace; 1 autor:

KOUBEK, Josef, 2015. *Řízení lidských zdrojů: Základy moderní personalistiky*. 5. rozš. a doplň. vyd. Praha: Management Press. ISBN 978-80-7261-288-8.

Konkrétní příklad bibliografické citace; 2 autoři (uvádí se jména obou autorů):

KOTLER, Philip, T., ARMSTRONG, Gary, 2023. *Principles of marketing*. 19th Global Ed. Pearson Education Limited. ISBN 978-1-292-44936-4.

Konkrétní příklad bibliografické citace; 3 autoři (uvádí se jména všech autorů, před posledním může být uvedena spojka „a“):

WEBB, Jo, GANNON-LEARY, Pat a BENT, Moira, 2007. *Providing effective library services for research*. London: Facet. ISBN 978-1-85604-589-6.

Konkrétní příklad bibliografické citace; autorem je organizace nebo skupina tvůrců, jejich jména nejsou přímo uvedena:

ADOBE CREATIVE TEAM, 2009. *Adobe Flash CS4 Professional: Oficiální výukový kurz*. Brno: Computer Press. ISBN 978-80-251-2334-8.

B. Kniha - elektronická

Způsob citování elektronické knihy (ať již v podobě e-pub, popř. knihy ve formátu .pdf aj.) je shodný s knihou tištěnou, navíc se ale uvádí i údaj o možném přístupu k elektronické formě knihy uvozený formulací “Dostupné z:” a datum citování uvedené v hranatých závorkách až v samém závěru celé citace.

Obecná struktura bibliografické citace:

Autor, rok. *Název dokumentu: podnázev*. Vydání. Místo vydání: Nakladatel. Edice, číslo edice. ISBN. Dostupnost a přístup. [Datum citování].

Konkrétní příklad bibliografické citace:

KOTLER, Philip, T., ARMSTRONG, Gary, 2018. *Principles of marketing*. 17th Global Ed. Pearson Education Limited. ISBN 978-1-292-22017-8. Dostupné z: https://opac.atmaluhur.ac.id/uploaded_files/temporary/DigitalCollection/ODIjY2E4ODIyODViZjFkODgzNDUxYWZINWFhZmY2MGE5MDc0ZDVmYw==.pdf [cit. 2024-08-20].

¹ Uvedení pořadí vydání (např. 3. vyd., 2nd Ed. apod.) je povinné pouze v případě, že se nejedná o vydání první.

C. Příspěvek v knize či ve sborníku (tištěná i elektronická verze)

Obecná struktura bibliografické citace:

Autor, rok. Název příspěvku. In: Autor publikace. *Název publikace*. Typ nosiče. Vydání. Místo vydání: Nakladatel, strany. ISBN (nebo ISSN či DOI). Dostupnost a přístup. [Datum citování].

Konkrétní příklad bibliografické citace (kapitola či příspěvek v tištěné knize):

ŠPALEK, Jiří, 2008. Segmentace firem a organizací. In: JOHNOVÁ, Radka, 2008. *Marketing kulturního dědictví a umění*. Praha: Grada, s. 85-87. ISBN 978-80-247- 2724-0.

Konkrétní příklad bibliografické citace (příspěvek v tištěném sborníku):

KULACHINSKAYA, Anastasia, DVOŘÁKOVÁ, Zuzana, BOGATYREV, Andrey. 2022. Career Development of Academic Staff in Russia and the Czech Republic: From Migration to Integration. In: LOCK, Deborah et al. *Borderlands: the Internationalisation of Higher Education Teaching Practices*. Springer, s. 105-122. ISBN 978-3-031-05338-2.

Konkrétní příklad bibliografické citace (příspěvek v elektronickém sborníku):

MIETHLICH, Boris, ŠLAHOR, Ľubomír. 2018. *Employment of persons with disabilities as a corporate social responsibility initiative: necessity and variants of implementation*, In: CBU International Conference Proceedings: Innovations in Science and Education. Praha: CBU Research Institute, s. 350-355. ISBN 978-80-270-5037-6. Dostupné z: <https://ojs.journals.cz/index.php/CBUIC/article/view/1181/1725> [cit. 2024-08-18].

D. Článek v časopisu

Obecná struktura bibliografické citace (tištěný či elektronický časopis):

Autor, rok. Název příspěvku. *Název časopisu*. Typ nosiče. Ročník, číslo, rozsah stran článku. ISSN. Dostupnost a přístup. [Datum citování].

Konkrétní příklady bibliografické citace (tištěný časopis):

GALLISTL, Vladan, 2010. První guvernér bez podpisu. *Týden*. č. 32, s. 59. ISSN 1210-9940.

POSPÍŠIL, Roman, 2022. Pojetí konfliktu a možnosti jeho řešení v práci manažera. *Scientia et Societas*. Vol. 18, no. 4 (2022), s. 17-30. ISSN 1801-7118.

Konkrétní příklad bibliografické citace (elektronický časopis):

ŠNAJDROVÁ, Adéla, 2024. *Overview of visual smog initiatives in selected locations around the world*. *Scientia et Societas*. Online. Vol. 20 (2024), s. 18-34. ISSN 1801-6057. Dostupné z: <https://www.sets.cz/index.php/ojs/article/view/16/14> [cit. 2024-08-18].

Poznámka:

Typem nosiče se myslí buď webové prostředí (tj. online), popř. DVD, CD, počítačový program, film apod. Tento údaj, jakož i údaje o dostupnosti, přístupu a datu citování se uvádí pouze u elektronických zdrojů.

E. Webová stránka

Obecná struktura bibliografické citace:

Autor, rok. *Název*. Typ nosiče. Místo: Provozovatel stránek, datum publikování. Dostupnost a přístup. [Datum citování].

Konkrétní příklad bibliografické citace:

Český statistický úřad (ČSÚ), 2024. *O ČSÚ*. Online. Praha: Český statistický úřad, 2024-05-28. Dostupné z: <https://www.czso.cz/csu/czso/o-csu> [cit. 2024-08-18].

Poznámka:

V případě existence konkrétního autora (či autory), uvodíme citaci údaji o něm, tj.: PŘÍJMENÍ, Jméno, rok. V případě, kdy není známa konkrétní osoba autora, ale za autora lze považovat konkrétní instituci, uvádí se coby autor její název a popř. i její zavedená zkratka, viz např.: Český statistický úřad (ČSÚ). Není-li známa ani osoba autora, ani instituce autora, uvádí se coby autor název portálu (webových stránek), např.: Aktuálně.cz, 2021. V případě webových stránek, které jsou ze své podstaty čteně aktualizovány, je podstatné uvést i konkrétní datum jejich publikování a/nebo poslední aktualizace (píše se bez závorek ve tvaru RRRR-MM-DD). Údaj o dostupnosti (webové stránky) uvozujeme formulací „Dostupné z:“, zápis adresy webové stránky se neukončuje tečkou. Důležité je opět uvádět povinný údaj v podobě data citování, který je psán v hranaté závorce s formulací „cit.“ ve formátu [cit. RRRR-MM-DD].

F. Příspěvek na sociálních sítích (textový, audio, video), podcast apod.

Obecná struktura bibliografické citace:

Autor, rok. *Název*. In: *Název sítě*. Typ nosiče. Datum publikování. Dostupnost a přístup. [Datum citování]. Poznámky.

Konkrétní příklady bibliografické citace:

TOOBY, Alex, 2019. *Instagram Marketing Strategy for 2022*. In: YouTube. Online. 2019-09-16. Dostupné z: <https://www.youtube.com/watch?v=r62f4o5xTu0> [cit. 2024-07-15]. Kanál uživatele Alex Tooby.

UNIVERZITA KARLOVA: FAKULTA SOCIÁLNÍCH VĚD (UK FSV), 2023. *Naše vědkyně získaly prestižní grant Horizon Europe*. In: Facebook. Online. 2023-05-05. Dostupné z: <https://www.facebook.com/fsvuk/posts/pfbid02mqibTGxbJb89m27uLtUi6coBerdDNkQN489CWTz88xQKAE7d2krajipuh3RyJu4UI> [cit. 2023-09-21].

ŠETINOVÁ, Markéta, 2024. *Jak se seznámit, vyšperkovat Tinder profil, napsat první zprávu a oslovit na ulici*. In: České podcasty. Online. 2024-08-14. Dostupné z: <https://ceskepodcasty.cz/epizoda/482216> [cit. 2024-08-21]. Epizoda z podcastu U Kulatého stolu.

QUADERI, Nandita, 2023. *Mapping the path to future changes in the Journal Citation Reports*. In: Clarivate. Online. 2023-03-07. Dostupné z: <https://clarivate.com/blog/mapping-the-path-to-future-changes-in-the-journal-citation-reports/> [cit. 2023-09-21].

Poznámka:

Příspěvkem může být jak textový či obrazový příspěvek na libovolné sociální síti, tak např. i video (typicky na YouTube), obdobně pak přistupujeme k citování podcastů, blogů, ilustrativních fotografií apod.

G. Kvalifikační práce (bakalářská, diplomová, disertační, habilitační)

Obecná struktura bibliografické citace:

Autor, rok. *Název*. Druh práce. Místo vytvoření: Název školy. Název fakulty, popř. katedry. Vedoucí práce. Dostupnost a přístup. [Datum citování].

Konkrétní příklad bibliografické citace:

JOSÍFKOVÁ, Jitka, 2015. *Úspěšnost a spokojenost vysokoškolského studenta a jejich souvislost s osobnostními faktory a zvládacími strategiemi*. Disertační práce. Olomouc: Univerzita Palackého v Olomouci. Filozofická fakulta. Vedoucí práce: Josef Konečný.

Poznámka:

Pro bibliografickou citaci kvalifikační práce lze použít podobný model citování jako u tištěné či elektronické knihy. Vynechávají se pouze nakladatelské údaje a do poznámky se uvádí druh práce (bakalářská, diplomová apod.), kde byla práce napsána (včetně fakulty a univerzity) a jméno vedoucího práce. V případě elektronické verze připojujeme opět i údaje o dostupnosti a datu citování.

H. Zákon

Způsob citování zákonných předpisů není normou přímo upraven, lze tedy zvolit více možných přístupů; v celé práci je pak nutné jednotně užívat vždy jen právě jeden z nich.

Konkrétní příklady možného řešení bibliografické citace:

Česká republika, 1998. *Zákon č. 111 ze dne 22. dubna 1998 o vysokých školách a o změně a doplnění dalších zákonů (zákon o vysokých školách)*. In: Sbíрка zákonů České republiky. Rok 1998, částka 39, s. 5388-5419. ISSN 1211-1244.

Česká republika, 1998. *Zákon č. 111/1998 Sb., o vysokých školách a o změně a doplnění dalších zákonů (zákon o vysokých školách), v platném znění*. In: *Zákony pro lidi*. Online. Zlín: AION CS, 2024-07-31. Dostupné z: <https://www.zakonyprolidi.cz/cs/1998-111> [cit. 2024-08-18].

Poznámka:

Jednou z možností je odkazovat na příslušný legislativní předpis coby součást sbírky zákonů mající charakter periodika s přiřazeným ISSN, tento přístup však nereflektuje potřebu odkazovat obvykle na aktuální platné znění daného legislativního předpisu. Vhodnějším způsobem je pak volit odkaz na platné znění daného legislativního předpisu s využitím některého ze specializovaných právních informačních systémů (např. Codexis, Aspi.cz ad.) či např. webové stránky [Zakonyprolidi.cz](https://www.zakonyprolidi.cz); pak jde vlastně o obdobný postup jako v případě odkazu na webovou stránku včetně uvedení data poslední aktualizace, dostupnosti a data citování. Obdobně lze pak citovat i legislativní předpisy jiných států, Evropské unie apod.

I. Příspěvek v TV pořadu, film

Konkrétní příklady bibliografické citace:

JAN, Petr, 2011. *Interview*. In: Studio ČT24. Česká televize, ČT24, 2011-05-02, 13:08.

ANNAU, Jean-Jacques, 2004. *Jméno růže*. Film. DVD. Praha: Warner Bros. Česká republika. 131 min. Původní znění Name of the Rose, USA, 1986.

Poznámka:

V pozici autora vystupuje v tomto případě hlavní tvůrce pořadu, typicky tedy režisér, popř. hlavní moderátor. V odkazu jsou poté zachyceny údaje podstatné pro bezespornou identifikaci daného díla.

J. Rozhovor

Obecná struktura bibliografické citace

Respondent, rok. Relevantní informace, podle tématu práce. Tazatel. Kde a kdy byl rozhovor veden.

Konkrétní příklad bibliografické citace

KOCÁB, Michael, 2013. *Interview se zakladatelem skupiny Pražský výběr na téma Nová vlna*. Rozhovor. Tazatel: Jiří Novák. Praha. 16. července 2013.

KEŠNEROVÁ, Dana, KUTILOVÁ, Dagmar a NOVÝ, Jiří, 2024. *Prognózy vývoje ceny plynu na podzim roku 2024*. Moderovaná diskuse. Ostrava, 15. srpna 2024.

Poznámka:

Je-li rozhovor realizován formou diskuse či polemiky, může být tazatel vnímán jako jeho druhý (či poslední, je-li např. dotazovaných více) autor v pořadí a uvádí se bezprostředně za dotazovaným, obvykle pak oddělen spojkou "a".

K. Přednáška, seminář, osobní rozhovor, e-mailová komunikace aj.

Způsob citování dalších možných typů zdrojů využitých pro tvorbu závěrečné kvalifikační práce není přesně předepsán, smyslem je dostatečně identifikovat příslušný zdroj.

Konkrétní příklady bibliografických citací:

NOVOTNÝ, Kamil, 2024. *Nové trendy v oblasti zaměstnaneckých benefitů*. Přednáška v rámci studijního předmětu Management lidských zdrojů II. Praha: Vysoká škola NEWTON, 16. května 2024, délka trvání 90 min.

REIF, Dušan, 2024. *Přínosy a rizika genderově neutrální komunikace v praxi nadnárodní společnosti*. Rozhovor s CEO společnosti North Energy CZ. Tazatel: Jiří Bílý. Nymburk, 13. července 2024, délka trvání 45 min.

SAMUEL, Dennis, 2024. Experience in cryptocurrency business in the Czech Republic. E-mailová komunikace s jednatelem společnosti GBCoin, sam.den@gbcoin.com. Online. Červenec - srpen 2024. Dostupné též z: <https://storage.docs.edu/com/14365786> [cit. 2024-08-18].

L. Výstupy činnosti generativní umělé inteligence (AI), např. ChatGPT, Claude, Google Gemini, DALL-E, Midjourney aj.

Obecně platí, že obsah v podobě výstupů generovaných umělou inteligencí by neměl být připisován použité generativní umělé inteligenci, protože výstupy generativní umělé inteligence nejsou způsobilé pro autorství. Autoři by měli generativní AI požádat o poskytnutí zdrojů, z nichž čerpala, a citovat je pouze v případě, že budou schopni posoudit jejich validitu.

Pokud ale bude výstup generovaný umělou inteligencí záměrně jako zdroj využit, ať již půjde o text, obrázek, apod., musí být adekvátně odcitován. Podoba odkazu přitom rámcově odpovídá formátu odkazu na webové stránky, a to buď v konkrétní formě včetně znění položeného dotazu či případně obecně jako odkaz na daný nástroj generativní AI.

Konkrétní příklady bibliografické citace:

OpenAI, 2023. *What do you know about city of Pilsen in Czech Republic?* In: ChatGPT-3.5. AI program. Dostupné z: <https://chat.openai.com/c/3b321994-ae44-4d5c-b74a-af407ed56671> [cit. 2023-10-27].

MIDJOURNEY, 2024. *Midjourney (Model Version 6)*. AI generátor obrázků. Dostupné z: <https://www.midjourney.com/home>. [cit. 2024-02-27].

5. Vybrané specifické případy řešení bibliografické citace:

Autor publikace uvádí myšlenku jiného autora

V tomto případě je vhodné uvést osobu původního autora myšlenky, avšak s odkazem na publikaci, v níž byla tato myšlenka dalším autorem prezentována.

Příklad textu:

James (1998, In: Říčan, 2006) používá pro věk od maturity do pětadvaceti let termín nezištné zvědavosti, kdy je jedinec schopen studovat z čistého zájmu pro věc, bez přímého ohledu na užitek.

Seznam použité literatury:

ŘÍČAN, Pavel. 2006. *Cesta životem: vývojová psychologie*. Praha: Portál. ISBN 80-7367-124-7.

Více publikací od stejného autora vydaných ve stejném roce

Pokud mají dva a více dokumentů stejného autora i rok vydání, lze je od sebe rozlišit malými písmeny (a, b, c, d...), která těsně (bez mezery) následují za rokem vydání. Údaj se uvádí jak v textu, tak v seznamu použité literatury.

Příklad textu:

Na intrapersonální úrovni se komunikační výzkum soustřeďuje na zpracování informace. Například Šuleř (2009a, s. 5) tvrdí, že „komunikaci lze charakterizovat jako proces sdílení určitých informací“. Současně ale platí, že „řečené však ještě neznamená slyšené“ (Šuleř, 2009b, s. 75).

Seznam použité literatury:

ŠULEŘ, Oldřich, 2009a. *100 klíčových manažerských technik: komunikování, vedení lidí, rozhodování a organizování*. Brno: Computer Press. ISBN 978-80-251-2173-3.
ŠULEŘ, Oldřich, 2009b. *Interní komunikace ve firmě*. Brno: Computer Press. ISBN 80-251-1250-0.

Obdobně pak v seznamu použité literatury např.:

Český statistický úřad (ČSÚ). 2015a. *Česká republika v číslech - 2015. Města a kraje České republiky*. Online. Praha: Český statistický úřad. Dostupné z: <https://www.czso.cz/csu/czso/ceska-republika-v-cislech-2015> [cit. 2015-10-31].
Český statistický úřad (ČSÚ). 2015b. *Struktura mezd zaměstnanců - 2015*. Online. Praha: Český statistický úřad. Dostupné z: <https://www.czso.cz/csu/czso/struktura-mezd-zamestnancu-2015> [cit. 2015-10-31].

6. Pro tvorbu bibliografických odkazů lze využít i celou řadu dalších metodicky orientovaných zdrojů, metodik a návodů (viz příklady uvedené níže), ideálně pak zdrojů, jejichž autory či editory jsou pracovníky různých knihoven apod.

Kolektiv autorů, 2023. *Výklad normy ČSN ISO 690:2022 (01 0197) účinné od 1.12.2022*. In: Citace.com. Online. Brno: Citace.com, s.r.o. Dostupné z: <https://www.citace.com/Vyklad-CSN-ISO-690-2022.pdf> [cit. 2024-08-15].

FIRSTOVÁ, Zdeňka, 2023. *Citační norma ČSN ISO 690:2022. Bibliografické citace - podrobný návod, jak citovat literaturu a prameny, s českými příklady*. Online. Plzeň, UK ZČU v Plzni. Dostupné z: <https://citace.zcu.cz/> [cit. 2024-08-15].

Knihovna VŠE, 2023. *ČSN ISO 690 - Harvardský styl*. Online. Praha: Vysoká škola ekonomická v Praze. Dostupné z: <https://knihovna.vse.cz/citace/styly/iso-690/harvardsky-styl/> [cit. 2024-08-15].